

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXLVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

ros ex diuersis matrimonijs locus esset iuri accretio, vel qñ tales fratres vulgariter substituti essent uni ex fratribus suis, nã oēs simul admitterentur, quia patri restatori, & non fratri, cui facta esset vulgaris substitutio, succedere dicentur, & hoc ex eo, quia substituti quoad patrem restatorem, qui ex animo suo disponit, oēs filij sui ex quo cunq; matrimonio nati illi sunt aquæ, & natura, & affectione iuncti, nec dēt in ius pici affectio, nec coniunctio, q̄ est inter ipsos fratres, sed illa, q̄ est ab ipsis in patre, ut signanter voluerunt Bar. in d.l. Lucius, & in d.l. re cōiuncti, & Bal. in d.l. in testō col. 3. in 5. q. C. de testa. milit. & in d.l. iam hoc iure in si. Salic. in d.l. in testō in si. pe. col. & cum patet restator oēs tales filios simul, & æqualiter hæredes instituerit, vñ ēr dicendum, q̄ in substitutione illos simul, & æqualiter uocare uoluerit. ¶ Nec obstat, q̄ aliter in successione ab intestato seruet, & vtrinque coniuncti in successione fratris præferantur d. a. u. h. e. l. ante, & d. a. u. h. itaq; quia rēdetur, q̄ frater ab intestato fratri succedit, inspicit maior coniunctio, prout est inter fratres, qm̄ inter magis cōiunctos propensior est amor naturalis, & cōiectura tacite voluntatis. l. 2. C. de iure codic. Et ideo nil mirū si aliud est in testō patris, qñ fratres filij testatoris sunt substituti, ut restatori succedant, ut in casu iuris accretionis, quod dñ esse quædam vulgaris substitutio, & in casu vulgaris, nec non fideicommissariæ substitutionis, per quas restatori succedi dñ; Aliud vero est, ut ira dixerim, in testō legis, qñ fratres fratrum ab intestato succedere volunt vel ex pupillari substitutione, per q̄ pupillo succeditur, uel aliàs ab intestato, ut colligitur ex ijs, quæ scriben. dicunt in locis allegatis. Nec vera vñ similitudo, q̄ fr̄m tenentes in hac specie faciunt inter substitutionem pupillarem, & substitutionem fideicommissariam, q̄ sicut substitutus pupillariter immediatē capit à pupillo, cui succedit, ita substitutus per fideicommissum immediatē capit ab ipso grauato, iuribus vulgaribus, & ideo id, quod in casu nostro dñ per scribentes inter plures fratres substitutos pupillariter, ut magis coniuncti præferantur, ita similiter dicendum videatur inter plures fratres per fideicommissum substitutos, quæ est aduertendum, q̄ & si uocatus per fideicommissum immediatē ab hærede grauato capere dicatur, non tñ capit tanquam successor grauati, sed restatoris, d.l. coheredi §. cum filia: at in pupillari is, q̄ est substitutus, non restatori, sed pupillo succedere dñ d. §. cum filia: igitur nō debet attendi, à quo substitutus capiat, sed cui succedat ad effectum, ut frater magis coniunctus præferatur, prout in successione ab intestato, & in pupillari substitutione cōtingit, in quib. frater magis coniunctus coniunctione legali minus coniuncto præfertur d. a. u. h. itaq; & dictum fuit. Sicq; ēr licet substituti fratres per fideicommissum dicantur magis immediatē capere ab illo, cui facta fuit substitutio, non tñ dñ capere ut illius successores, sed ut hæredes, seu successores restatoris, qđ ultimum in hoc casu attendi debet, prout ēr consideratur in iure accretionis, & in vulgari substitutione, in quibus fratres utrinq; coniuncti fratribus, ex latere patris tñ non præferuntur fm̄ opinionem magis receptam, & iam dictum fuit. Quibus stantibus, in casu occurrenti uerum erit dicere, q̄ ex substitutione facta solus Hieronymus per mortem Iacobi non admittatur ad portionem ipsius Iacobi, sed unā, & simul cum Francisco æqualiter, tñ deducta tñ legitima de iure nature, in qua filius grauari non potuit. l. qm̄ C. de inoff. testō, nec non trebellianica, ex quo enim substitio facta fuit sub conditione, si decesserint sine liberis, illa diuerso tpe est ducenda cap. Raynu-

tius, ibiq; gl. & docto. cōiter extra de testa. quæ opinio hodiē est ita canonizata, q̄ ibique seruatur, ut oēs ferē doctores attestantur. In qua trebellianica filij primi gradus per fideicommissum grauari nequeunt. iubemus C. ad Trebell. fm̄ finiam scribentium magis receptam: in quibus duabus rebus, vñ legitima, & trebellianica tanquam effectus de patrimonio Iacobi grauati cum reliquo eius patrimonio aliunde quæsito Hieronymus magis iunctus, hoc est natus ex eodem matrimonio ab intestato ipsi Iacobi succedere debet, excluso Francisco fratre ex latere patris tñ, qm̄ ut iam dixi, & est de mente omnium aliorum consulentium, non solum de iure cōi, sed ēr de iure municipali d. Hieronymus Iacobi, qui ab intestato decessit, succedere potest. ¶ Quo verō ad articulum diuisionis, & alios ab illo dependentes pertransco cum finia aliorum cōsulentium, quorū dictis nihil, aut parum addere possem.

S V M M A R I V M.

- 1 Soror fratri in secundo gradu successione, & iure agnationis, filius verò sororis in tertio gradu, et iure cognationis iungit.
- 2 Agnati, & agnata olim de iure digestorum, & Codicis ante ius authenticorum cognatis in succedendo præferantur.
- 3 Filius sororis ad hereditatem, & successionem auunculi una cū sorore, & matertera admittitur, & nu. 8.
- 4 Et quid si statutum loci excluderet cognatos propter agnatos, & nu. 9.
- 5 In statutis uerba sunt propriè intelligenda.
- 6 Successio ab intestato cessat, quamdiu locus est successioni ex testamento.
- 7 Vltima uoluntas est lex, & omni iure seruanda.
- 9 Statutum excludens à successione cognatos propter agnatos debet interpretationem à iure communi recipere.
- 10 Prohibitio alienationis bonorum facta filio à patre sine licentia tutorum, & curatorum suorum ualet etiam quoad legitimam, & Trebellianicam.
- 11 In legitimam quando filius possit à patre grauari.
- 12 Prohibitio alienationis ad tempus ualet, & post illud tempus alienatio est præmissa.
- 13 Filius minor durante pupillari, seu minori ætate, non pōt sine expressa licentia tutorum, vel curatorum alienare.
- 14 Prohibitio alienationis sine expressa licentia Titij sub pænâ priuationis hereditatis alij in hoc casu applicanda à testatore facta ualet, & est seruanda.
- 15 Tutores, & curatores etiam testamentarij, non possunt bona pupilli, & minoris administrare ante, quàm tutela, & cura fuerit illis à iudice loci decreta, & ipsi inuentarium fecerint.
- 16 Nisi ex causa necessaria, & instissima.

E P I T O M E.

Filius sororis unā cum sorore, & matertera ad successionem, & hereditatem auunculi admittitur, etiam statuto loci cognatos propter agnatos à successione excludente.

C O N S I L I V M C X L V I.

ISI S duobus testamentis, quorum unum cōditum fuit à Ioanne filio q. Antonij Trauelli de Boueria, alterum ab Antonio filio q. Ioannetti, uiso etiam instrumento cuiusdam tenuræ, & immisionis bonorum hereditatis d. Ioannis Trauelli datæ, & concessæ cuidam Ioanni della Zoppa tanq; marito, & coniunctæ personæ Magdalene eius uxoris, ac etiā tanq; procuratorio noie d. Magdalene, & Catherine sororū filiarū q. Antonij Ioannis, ad quas tanq; agnatas, & pximiores, & ab intestato spectabat successio, & hēditas d. Io. Trauel-

li ipsarum fratris, uis quoque statutis loci, & oibus optimè consideratis, quibulda dubitationib. mihi exhibitis breuiter respondebo, Prima est difficultas, ad quas personas bona hereditatis d. q. Ioannis Trauelli defuncti spectent, & pertineant, an dictas Magdalenā, & Catherinā sorores, an uerò ad Gasparem filium, q. Mariā earundem Magdalenā, & Catherinā sororis, an ad oēs simul. Secunda est, utrū p̄fatus Gaspar hæres institutus pro una parte hereditatis a prædicto Ioanne Trauello, nec non vñ hæres institutus ab Antonio eius patre in suo testō ullo unquam tpe possit de bonis utriusq; hereditatis liberè disponere, uēdere, & alienare, prout ipsi placuerit. Tertia dubitatio est, an tutores dati dicto Gaspari in testō patris ante, q̄ ipsi tutela, eiusq; administratio a iudice, & superiore loci fuerit decreta, & ante, q̄ ipsi inuentarium tutelare fecerint, potuerint, & possint bona dicti Gasparis pupilli administrare, & se administrationi dictorum bonorum ingerere. ¶ Quoad primā difficultatem vñ primo aspectu dicendum, q̄ quoad successione bonorū & hereditatis d. Ioannis Magdalenā, & Catherinā illius sorores admittantur, excluso Gaspari dicti defuncti ex Maria sorore nepote, primo quia t̄ dictæ sorores erant ipsi defuncto coniunctæ iure agnationis, nā sorores illius erant, & in secundo gradu successione §. 2. insti. de gradibus: Gaspar uero erat ipsi defuncto cognatus per lineā femininā cōiunctus, & in tertio cognationis gradu constitutus §. 3. insti. de gradib. l. 1. §. 3. & l. iure consultus ff. de gradib. Sed fin ius municipale ipsius loci in successione agnationis, seu agnatæ præferuntur cognatis, t̄ put̄ et olim erat de iure digestorum, & Codicis ante ius authenticorum, ad q̄ ius digestorum, & Codicis per statutum loci reuersum fuit, ut in l. 1. cum ibi not. per Bald. & Pau. Cast. C. de legit. hæres. ergo aperte constat dictas duas sorores esse ipso Gaspare priores, & potiores quoad successione d. Ioannis earum fratris, & auunculi d. Gasparis. Ex quo inferitur, q̄ tenuta data dictis sororib. de bonis hereditatis Ioannis redē, & ritè iudicis auctoritate data fuit. ¶ Secundo ad p̄positum optimè facit, nā t̄ quis Gaspar inter cognatos quoad Ioannem defunctum sit cōnumeratus, & hac de cā a suis materteris esset excludendus, tñ uidebatur unā cum materteris simul debere succedere, quia Gaspar, qui est cognatus, habet ius succedendi unā cū materteris in hereditate auunculi sui nā quoad successione auunculi fuit a iure translatus in ius agnationis, & legitimarum hereditatū l. lege C. de legi. heredib. & in l. seq. & §. hoc ē insti. de legi. agna. successio. t̄ Et nisi extaret statutum in loco, per q̄ cognati pp̄ agnatos excludunt, sanè hoc dicendū esset, sed per statutum p̄dictum vñ esse sublatum illud ius, q̄ filium sororis simul cū sororib. defuncti ad successione auunculi sui uocabat, qm̄ & si in filium sororis translatus fuerit ius agnationis in succedendo, dictis iurib. tñ ipse ob hoc non desinit esse cognatus, quis habeat tanquā ius agnationis, & sic improprie d̄ agnatus, ut est tex. ibique Ang. de Aretio notat in d. §. hoc ē: ergo appellatione agnatorum ē quoad succedendum non cōprehenditur, nā t̄ in statutis uerba sunt proprie capienda l. 3. §. hæc uerba ff. neg. gest. c. in nra de iniur. & dam. dat. & hoc mō arguit Ang. in d. §. hoc ē. Et q̄ sorores agnatæ præferantur Gaspari nato ex Maria alia sorore, confirmatur, quia licet ipse fuerit a iure translatus in ius agnationis quoad commodu succedendi d. l. lege, tñ hoc est uerum, qm̄ ipse concurreret cum agnatis parib. in gradu, ut cū filiis fratris, uel sororis, scilicet, si concurreret cum fratre, uel

sorore defuncti, q̄ sunt priores in gradu, vt est text. clarus in d. §. hoc ē, sed Gaspar cōcurrit cum suis materteris, quæ sunt sorores defuncti, ergo materteræ ipse sunt illi præferendæ. ¶ Quib. tñ multisq; alijs, quæ ad fauorem dictarum sororū adduci possent, non obstantib. opinio tria est uerior, q̄ Gaspar simul cum dictis sororib. Ioannis defuncti ad illius hereditatem est æqualitate admittendus non solum ab intestato, ut infra dicitur, quamuis stante dispositione testamentaria super eo insistendū non esset, sed et ex testō facto per dictum Ioannem, qui simul, & æqualiter oēs hæres instituit, vñ 3 sorores in duobus tertijs, & Gasparem in alia tertia, non attenta dispositione statuti loci, nec et iuris cōis de de successione ab intestato loquentis, nam t̄ quamdiu locus est successioni ex testō, cessat successio ab intestato l. quamdiu la. 2. ff. de acq. hære. cum ibi not. Lante. q̄ scriptus C. cōia de success. l. 1. C. de bono. possel. fin. tab. & l. quamdiu ff. de reg. iur. Voluit. Ioannes testator in suo testō sorores suas, & Gasparem eius ex alia sorore prædefuncta nepotem æqualiter hæres esse, quo spiritu ergo hæc duæ sorores inductæ sunt ad excludendum nepotem suum a successione d. Ioannis? nam ueniendo testō, & ultimæ uoluntati fratris dicuntur quodammodo legem facere, cum ultimæ uoluntas sit lex, iuxta illud, disponat testator, & erit lex §. disponat in auth. de nuptijs, iuraq; ciuilia, & canonica mandant ultimæ uoluntates defunctorum seruandas esse l. 1. C. de sacrosan. eccles. & c. ultima uoluntas cum gl. 1. 3. q. 2. Nec ex eo, q̄ illarum nomine tñ fuerit apprehensa tenuta bonorum hereditatis, præiudicatum fuit Gaspari, quo minus ipse, uel alius eius noie possit pro parte sua ad possessionem bonorum hereditatis admitti l. si. post principium C. de edict. diui adria. tollen. ¶ Et t̄ non solum ex testō, sed et ab intestato Gaspar auunculo suo Ioanni unā cum suis materteris succedere potuit, & si gradu posterior existat, & illi per lineam femininam coniunctus fuerit, & p̄r cognatus iuxta textum in §. 1. insti. de success. cognat. et de iure Codicis, quo iure licet agnati cognatis in succedendo præferantur l. ad intestati C. de legitimis hæredibus, tñ Gaspar ad successione Ioannis auunculi, tanquā a iure in ius agnationis translatus unā cum suis materteris, quæ Ioāni sunt sorores, & agnatæ, ab intestato succedere potuit d. l. lege duodecim tabularum C. de legitimis hæres. & §. hoc ē insti. de legi. agnat. success. ¶ Nec aduerfatur, q̄ sorores Ioānis dicantur priores in gradu, vñ in secundo, Gaspar uerò in tertio, ut supra dictum fuit, & ipse non potuit ex dicto iure translato cum materteris suis ad successione auunculi admitti, cū cognatus ad ius agnationis translatus cum agnato in priori gradu constituto non soleat admitti, ut in d. §. hoc ē, Quia respondetur hoc uerū esse ante ius authenticorum, sed de iure nouo authenticorum fecus est, ut uoluit gl. in uerbo superstes in d. §. hoc ē per textum in auth. cessante C. de legitimis hæredibus, cum qua gl. doct. pertransseunt. ¶ Non obstat et illud, quod uoluit Ang. de Aret. in d. §. hoc ē, q̄ licet filius sororis defuncti dicatur translatus in ius agnationis, ut possit cum materteris, seu earum filiis tanquam agnatus succedere dict. l. lege 1. 2. tabularum, tamen hoc non procederet, quando in loco extaret statutum, per quod agnati cognatos a successione excluderent, cum filius sororis in ius agnationis translatus non sit proprie agnatus, sed improprie, & ideo in statuto loquente de agnato non comprehendatur, quoniam in statutis uerba sunt proprie intelligenda c. in nostra de iniur. & dam. d. it.

dar, cum similib. Quia raderetur, si quod dictum statutum excludens a successione cognatos per agnatos debet interpretari a iure cōi recipere, argo ea. cum dilectus de consuetu. & Alex. in l. fin. C. de iure delib. in §. in computatione cum similib. Sed ius cōe. fin. q. agnati, & cognati simul non admittunt, necum agnati pferuntur, non dedignatur filium fororis simul cum agnatis admittere, q. lex trāstulit illū in ius agnationis quoad solā successione d. l. lege, & d. §. hoc ē, ergo idem dicendum est in casu statuti pferentis in succedendo agnatos cognatis. Nec obstat, q. sub statuto loquente de agnatis talis filius fororis non comprehendat, cum non sit propriē agnatus, q. a facor illum non esse ppiē agnatū sed in succedendo habet ius succedendi, quale habent forores agnatæ, non ex eo, q. sit ppiē, uel impropriē agnatus, sed q. quoad succedendum tm ex liberalitate legis hoc ius succedendi cum fororib. defuncti habet d. l. lege, & in l. seq. C. de legi. hār. An autē Gaspari licitum erit aliquo tpe uendere, & alie nare de bonis hēditatis Antonij patris, nec non Ioannis auunculi sui, non obstat, si dispositis in eorum testamentis, vt sup. in secunda dubitatione ppositum fuit, breuiter dico primo quoad bona Antonij patris, q. ex quo pater testator grauamen imposuit Gaspari filio suo, vt ipse non possit uendere, alienare, nec obligare, aut in solutū dare bona mobilia, nec immobilia sine expressa, & spāli licentia tutorū, & curatorum suorum datorum in testō, de quib. plenē confidit, & hāc phibitio de non alienando facta a patre mala mente facta non fuit, sed tū ipse puidet filio, quousq. esse sub tutela, & cura, & sic durante minori ætate, in qua minorib. ēt rariq. imbecillib. puidetur, vt in l. 1. & per totū ff. de min. & per totum ff. de reb. cur. talis phibitio ualet & quoad legitimā, & Trebellianicā, in quib. pater filios grauare nō pōt. oimodo C. de inoff. test. cum habemus Cad. treb. nā si licet filius in legitima sibi dare nature debita grauari non possit, vt sup. tū q. pater hoc faceret ad tps, & ad utilitatē filij, ualet p. tps, & grauamē adiectū l. filijs matrē C. de inoff. test. l. si patronus testō §. si q. non mala mente ff. de bon. lib. & plenissimē dixi in rep. c. Raynut. nu. 190. cum seq. extra de test. Præterea si in casu, de quo agitur, hmoi phibitio facta vñ ad tps, hoc est durante auctoritate, & pñate ad tps, vñq. vñq. ad xvj. ann. ergo post illud tps poterit liberē sine alicui⁹ lñtia alie nare, q. prohibitum ad tps vñ post illud tps concessum, & alienatio bonorum ad tps prohibita vñ esse post illud tps permilla l. pater filium §. fundum ff. de leg. 3. Rursus in casu nro prouiso de non alienādo non fuit prohibita, imō permilla, si fiat cum licentia tutorum, uel curatorum, vñ durante illorū pñate, & pñr hmoi phibitio vñ facta eo mō, quo tacite inerat, quia si et si testator expressē circa hoc non prouidisset, tm filius durante pupillari, & minori ætate non poterat sine expressa licentia tutorū, uel curatorum alienare per totum C. de præd. min. & ff. de reb. cor. Hæc ergo prouiso, & phibitio a testatore facta parū, uel nihil operatur arg. l. 3. cū materia ff. de leg. 3. & l. nō rectē C. de fideiuf. Possentq. prædicta corroborari ex multis, q. hñr in l. fistulam §. diu ff. de leg. 1. Respectu tñ uerō bonorum hēditatis Ioannis alterius testatoris, & auunculi dicti Gasparis, vñ ei prohibita alienatio, & uenditio dictorum bonorum sine licentia cuiusdā D. Ioannis, de quo in testō, & si absq. licentia d. D. Ioannis uen deret, tunc priuauit Gasparem hēdem pro parte sua, & personas in testō notatas uocauit. Vñ cū hęc alienationis phibitio non dicatur nudū pceptū

cōtinere, q. censetur facta respectu certarum personarum, ea iudicanda est ualida, & obseruāda, vt in d. l. filius familias §. diu, ubi latē de materia hñ. l. codicillis §. instituto cum gl. & ibi Bar. Imol. & alij ff. de leg. 1. & l. pater filium §. Iulius agrippa ff. de leg. 2. Caueat ergo Gaspar ab alienatione bonorū hēre ditatis Ioannis auunculi sui faciēda sine lñtia d. D. Ioanis, sin. aliter alienaret, priuaretur illis bonis, q. applicarentur, vt in testō continetur. Quoad tertiu dubium, si utrum tutores, & curatores dati ab Antonio testatore patre d. Gasparis potuerint bona ipsius Gasparis pupilli administrare ante, q. tutela, seu cura fuerit illis a iudice loci decreta, & ante, q. ipsi inuentarium bonorum pupilli confecerint, breuiter concludendo dico, q. non, alioquin punirentur eo mō, quo hñr in l. si cum ibi not. per scrib. post glo. Carbit. tut. Sal. in l. tutor, & ibi Bal. C. de admi. tut. & l. tutor, qui rectorium ff. eo. ti. Si tñ ex cā necessāria, & iustissima tutor ante confectionem inuentarij, & ante decretā administrationem a iudice aliqd fecerit, uel expenderit, ut in finis testatoris, & maris, seu necessariorū pupilli, uel ob aliā simile cām, talis administratio nō debet dici tutori interdicta, imō est a iure recepta, ut in l. 1. l. scriptus in prin. l. si quis sepulchrū §. pñtor ff. de relig. & sumptib. funerū cum d. l. tutor, qui rectorium: Et præsertim in casu occurrenti tutores non dñr errasse, nec fecisse prohibitionem d. l. si. Carbit. tut. cum expenderit, asq. alienum pñerint pro dictis causis necessarijs, & iustissimis ex permilla, & licentia testatoris ab ipso Antonio testatore in eius testō data. Generaliter autē dicti tutores ante inuentarij confectionem, decretamq. tutelam administrare non potuerunt, nec possunt, alioquin tāmquam suspecti possunt a tutela remoueri, vt est casus in d. l. si. Carbit. tut. L. D.

S Y M M A R I U M.

- 1 De transactione ad compromissum arguitur.
- 2 Transactio, & compromissum post rem indicatam, & laudum emologatum an, & quando valeat, & num. 4.
- 3 Id, quod de iure speciali, & extraordinario potest enuenire, non inspicitur.
- 4 Laudū de cōsensu partiū ex nouo cōpromisso, sed non ex eodē ferri pōt contra primū laudū, q. in rem indicatam transiuit.
- 5 Neptis simul cum amita de iure nouissimo authenticorum ad successionem patris admittitur, secus de iure codicis.
- 6 Statuto loci vocante filios masculos fororis cum alia sorore ad successionem fratris prædefuncti, an etiam filia fratris cum sorore in hereditate alterius fratris defuncti succedere possint.
- 7 Inclusio vnius etiam in statutis est alterius exclusio: quod limitatur, & declaratur num. 24. & 26.
- 8 Statutum exclusuum extenditur ad omnia, in quibus eadem ratio exclusionis adest.
- 9 Filie fororis, & filia fratris habent idē ius succedendo, quāuis illa sint cognate, h. e. aut agnatæ: Et an id sit verum nu. 27.
- 10 Statutum si excludat filias fororis propter filios illius masculos seu feminas propter agnatos masculos, illæ, dictis masculis deficientib. non dicuntur exclusæ.
- 11 Statutum excludens aliquos non debet extendi ab eos, in quib. adest alia ratio minus exclusiua.
- 12 Filiæ fororis a statuto exclusi, non debent censi exclusæ et filia fratris.
- 13 Filia fororis simul cum matertera ad successionem auunculi regulariter vocantur.
- 14 Dispositio tacita correctoria non debet extendi ad alias diuersas personas, in quib. etiam ius commune corrigeretur.
- 15 Argumentum a contrario sensu quando etiam in correctorijs sumi possit, & quando secus.
- 16 Argumentum a contrario sensu non potest sumi, quando casus, qui a contrario colligeretur, iā esset a iure communi decisus.